

Inrichting en beheerplan
Uitbreiding camping De Helfterkamp te Vaassen

Colofon

Inrichting en beheerplan
Uitbreiding camping De Helfterkamp te Vaassen

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van der Reest Advies
Contactpersoon: dhr. N. van der Reest
 Anklaarseweg 15
 7316 MA Apeldoorn

Projectnummer en versie: 1472, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): P. Leemreise	Rapportdatum: 3-2-2019
Ligging projectgebied: Gortelsesweg 24 e.o. te Vaassen		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel.....	3
2 Het plangebied.....	3
2.1 Ligging van het plangebied	3
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	3
2.3 Landschap	5
3 Uitgangspunten voor het ontwerp.....	7
3.2 Vastgesteld beleid.....	7
3.3 Natuurpotentie.....	8
3.4 Wensen initiatiefnemer.....	8
3.5 Inheemse beplanting en streekeigen beheervormen.....	9
3.6 Bouwstenen voor het plan.....	9
4 Inrichting- en beheerplan.....	10
4.1 Inleiding.....	10
4.2 Inrichtingsplan.....	10
4.3 Beheer	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Camping De Helfterkamp, gelegen aan de Gortelseweg 24 te Vaassen, heeft concrete plannen voor uitbreiding van de camping met verhuuraccommodaties. Om deze uitbreiding mogelijk te maken dient het bestemmingsplan aangepast te worden. Naast het planologisch mogelijk maken van de uitbreiding van de camping, wordt tevens een bestaande 'illegale' parkeerplaats in een bosperceel naast de camping gelegaliseerd in het bestemmingsplan.

De beoogde uitbreidingslocatie behoort tot de Groene Ontwikkelingszone. De parkeerplaats ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk. Nieuwe economische ontwikkelingen binnen de Groene Ontwikkelingszone zijn mogelijk mits de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang gezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in een bestemmingsplan. Ontwikkelingen binnen Het Gelders Natuurnetwerk worden op dezelfde wijze mogelijk gemaakt.

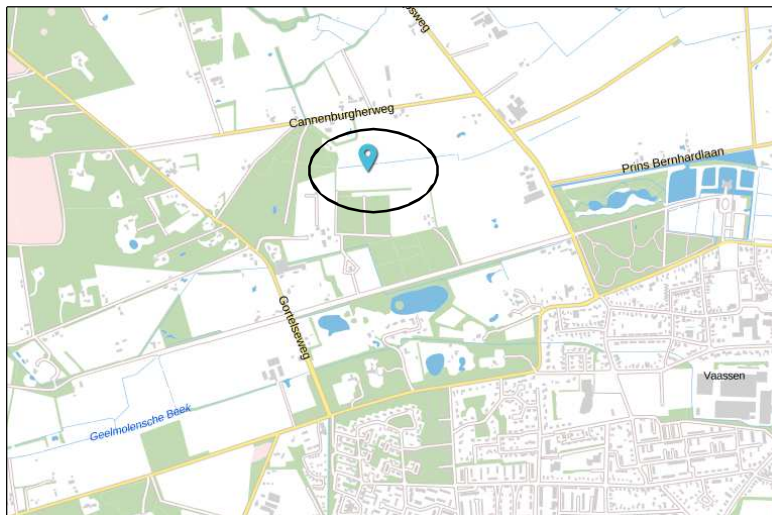
1.2 Doel

In voorliggend rapport wordt een compensatieplan gepresenteerd dat voldoet aan de eisen, zoals gesteld in het bestemmingsplan, voor het uitvoeren van kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen in de Groene Ontwikkelingszone en het Gelders Natuurnetwerk. Dit compensatieplan moet het mogelijk maken dat de voorgenomen activiteiten (uitbreiding camping en legaliseren parkeerplaats) uitgevoerd kunnen worden overeenkomstig het ruimtelijk beleid van de gemeente Epe.

2 Het plangebied

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen tussen de Cannenburgherweg aan de noordzijde, de Gortelseweg aan de westzijde en de Hertenkampsweg aan de oostzijde. Het ligt in het buitengebied, iets ten noorden van de woonkern Vaassen. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit agrarisch cultuurland, in gebruik als hooiland en gedeeltelijk uit een houtige opstand, open water, beek en oever. Het plangebied wordt doorsneden door een beek (van oost naar west) met beekbegeleidende beplanting van elzen en knotwilgen. In het noordelijke deel ligt een amfibieënpool. Tussen beide noordelijke percelen en ten oosten van het zuidelijke perceel ligt een elzensingel. Het plangebied grenst aan de noordwest en zuidzijde aan gemengd loofbos. De

graslandpercelen in het plangebied hebben een matig voedselrijk karakter en worden reeds langere tijd verschaald middels hooilandbeheer. De vegetatie bestaat echter nog grotendeels uit algemene- en weinig zeldzame grassen en kruiden. De elzensingels in het plangebied worden beheerd als hakhout en worden periodiek afgezet.

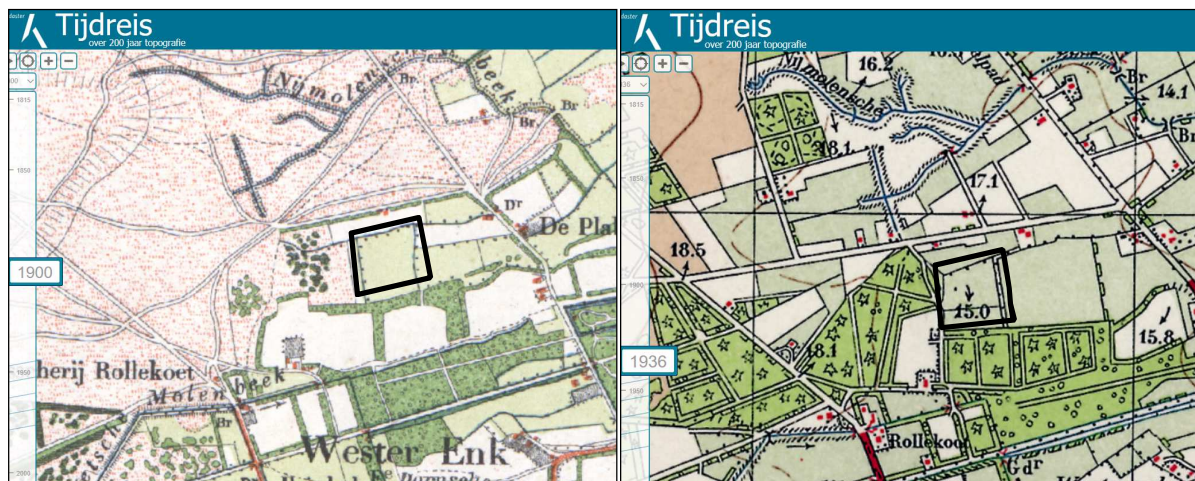
Detailopname van het plangebied en begrenzing (bron luchtfoto: PDOK).

Impressie van het huidige plangebied (25-10-2017).

2.3 Landschap

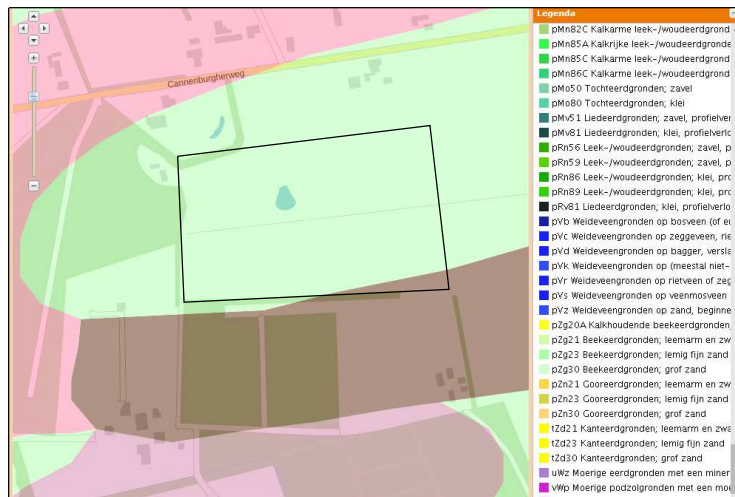
Het plangebied ligt op de overgang van het kampenlandschap naar het jonge heideontginningslandschap ten noorden en westen van het plangebied. Het Kampenlandschap is een oud agrarisch ontginningslandschap dat door uitvoering van de ruilverkaveling, en andere kavelverbeteringswerkzaamheden, sterk is aangetast. Veel kenmerkende elementen, zoals houtsingels, steilranden, kampen en kleine agrarische erven met bijbehorende erfbeplanting, zijn verdwenen of sterk aangetast. Ten opzichte van het historische, traditionele kampenlandschap, zijn de percelen ook grootschaliger geworden en is een fijnmazig netwerk van sloten en greppels gegraven om het land aan te passen aan de eisen van de moderne landbouw. Zoals zichtbaar op de historische topografische kaart is het plangebied al ruim een eeuw als gebruik als grasland. De beek, die nu dwars door het perceel stroomt, is vermoedelijk aangelegd tijdens de ruilverkaveling in de tweede helft van de vorige eeuw. Deze ontbreekt immers op de historische topografische kaart.

Ligging van het plangebied op historische topografische kaarten. Links anno 1900 (opname 1880) en rechts anno 1936 (bron: Kadaster).

Bodem

De bodem in het plangebied behoort tot een beekeerdgrond (pZg23). Beekeerdgronden zijn zand-eerdgronden die meestal voorkomen in beekdalen. De beekeerdgronden behoren binnen de Nederlandse bodemclassificatie tot de hydro-zandeerdgronden. De bodem bestaat uit een voedselrijke humuslaag die overgaat in een voedselarme laag van dekzand. Beekeerdgrond komt voor in gebieden met een fluctuerende grondwaterstand. In de bodem treedt daardoor oxidatie op. Beekeerdgronden wordt als verzamelnaam gebruikt voor de zwarte- en de bruine beekeerdgronden. Wanneer men het over beekeerdgronden heeft kan het over zowel bruine als zwarte beekeerdgronden gaan. Het huidige gebruik van het plangebied (hooiland) komt overeen met het historische gebruik van beekeerdgronden als hooi- en weidegrond.

Ligging van het plangebied op de bodemkaart. De begrenzing van het plangebied wordt met de zwarte lijn aangeduid (bron: PDOK.nl).

3 Uitgangspunten voor het ontwerp

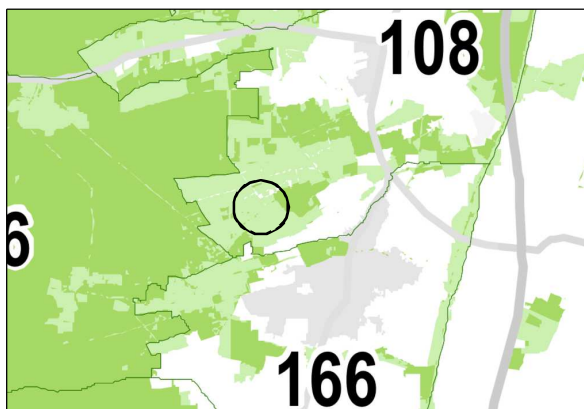
3.1 Algemeen

Voor het opstellen van het inrichtingsplan voor het plangebied is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten:

1. vastgesteld beleid;
2. natuurpotentie van de locatie;
3. wensen initiatiefnemer;
4. inheemse beplanting en streekeigen beheervorm;

3.2 Vastgesteld beleid

Het plangebied behoort deels tot het Gelders Natuurnetwerk en deels tot de Groene Ontwikkelingszone. Het ligt in deelgebied 108 van de kaart behorende bij de kernkwaliteiten GNN en GO (bron: Provinciale Ruimtelijke Verordening Gelderland). Deelgebied nr. 108 wordt als Wissel-Emst aangeduid.

Ligging van het plangebied op de deelgebiedenkaart van de GNN en GO (bron: Ruimtelijke plannen).

Kernkwaliteiten van dit deelgebied voor natuur en landschap zijn:

- Kwelzone op de flank van de Veluwe met alle gradiënten en natuurwaarden die daarbij horen
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- Wisselse Poort: ecologische verbinding Veluwe - IJsselvallei
- ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de Grift voor kamsalamander en winde; de Grift verbindt de beken met elkaar en met de IJssel
- leefgebied das
- leefgebied steenuil
- sprengen- en bekencomplexen (HEN-water)
- Parel Vossenbroek: broekbos van 13 ha
- cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen
- Wisselse Veen: natuurontwikkelingsgebied met natte schraallanden
- kleinschalig landschap met veel opgaande landschapselementen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater

De volgende ontwikkelingsdoelen natuur en landschap horen daarbij (bruikbare doelen voor het plangebied worden onderstreept):

- ontwikkeling ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de Grift als natuurlijke, vispasseerbare beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap
- ontwikkeling Wisselse Veen: natte schraallanden, heide en veen met beekjes
- ontwikkeling Wisselse Poort: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones
- vermindering barrièrewerking A50, N309 en N794
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën

- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden

Gelders Natuurnetwerk

Om de omvorming van een deel van een bestaand bos, gelegen het het Gelders Natuurnetwerk, moet 1 hectare nieuw bos aangelegd worden (schriftelijke mededeling gemeente Epe). De aanleg van 1 hectare nieuw bos wordt als uitgangspunt meegenomen.

Conclusie

Om de kernkwaliteiten van natuur en landschap te versterken in het plangebied vormt het ontwikkelen van bosranden en overgangen naar cultuurgronden een waardevolle invulling. Dit kan bij voorkeur uitgevoerd worden in samenhang met het ontwikkelen van biotopen voor amfibieën. Biotopen voor reptielen zijn in het plangebied nauwelijks te ontwikkelen. Er wordt 1 hectare nieuw bos aangelegd met veel randlangte bosmantel.

3.3 Natuurpotentie

Het plangebied bestaat uit een oud agrarisch cultuurlandschap dat reeds meer dan een eeuw gebruikt wordt als wei- of hooiland. In het plangebied ligt een amfibieënpool en het plangebied wordt doorsneden door een smalle, door elzenhout omzoomde, beek. Het ligt besloten in het bosrijke omgeving en is kleinschalig. Er liggen in het plangebied potenties voor het versterken van de volgende natuurwaarden:

- voortplantingsbiotoop voor amfibieën door de aanleg van een poel;
- versterken ecologische waarde van het gebied voor (bos)vlinders, kleine zoogdieren, vleermuizen en vogels door uitbreiden randlengte bosmantel;
- vergroten areaal bloem- en faunairijk grasland door voortzetten hooilandbeheer;
- vergroten areaal vochtig hooiland door natuurtechnisch vergraven graslandperceel;

Links: Bosvlinders, zoals de kleine ijsvogelvlinder, profiteren van zoom- en mantelvegetatie en een kleinschalig, afwisselend landschap. Rechts: kleine watersalamander. Deze soort profiteert van nieuw voortplantingsbiotoop en kleinschalig extensief beheerd agrarisch cultuurlandschap.

3.4 Wensen initiatiefnemer

De initiatiefnemer heeft aangeven behoefte te hebben aan een open landschap dat eventueel toegankelijk gemaakt kan worden voor campinggasten door middel van een wandelpad. Een omzoming van het grasland met houtopstand versterkt de beleving van een 'groene kamer' en natuur. De aanwezige beek blijft onaangetast bij planontwikkeling.

3.5 Inheemse beplanting en streekeigen beheervormen

Voor de aanleg van beplanting wordt uitsluitend gebruik gemaakt van inheems plantmateriaal, bij voorkeur allochtoon (bronnen). Passende beplanting in het plangebied bestaat uit boomvormers als els, es, fladderiep, wilg, populier en struweelvormers als sleedoorn, eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, veldesdoorn en hondsroos. Tot streekeigen beheervormen van landschapselementen behoren bos, struweelhaag, hakhoutsingel, hooiland en solitaire bomen.

3.6 Bouwstenen voor het plan

Om tot een inrichtingsplan voor het plangebied te komen, kunnen de volgende elementen toegevoegd worden.

- Toename areaal bos (1 ha). Dit betreft gemengd loofbos dat bestaat uit winterlinde, boswilg, fladderiep, es, zomereik, ruwe berk, lijsterbes, vuilboom en vogelkers;
- Hooiland (niet vergraven);
- Vochtig hooiland (voedselrijke bovenlaag verwijderd);
- Aanleg amfibieënpool;

4 Inrichting- en beheerplan

4.1 Inleiding

Op onderstaande afbeelding wordt het eindbeeld na planrealisatie gepresenteerd.

Inrichtingsplan voor het plangebied met linksonder de uitbreiding van het recreatiepark.

4.2 Inrichtingsplan

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen dienen de volgende inrichtingsmaatregelen genomen te worden.

Hooiland (nr. 5 op de kaart)
Geén inrichtingsmaatregelen.

Bos (nr 4. op de kaart)
De uitbreiding bos bestaat uit een gelijk gemengde opstand van winterlinde, boswilg, fladderiep, es, zomereik, ruwe berk, lijsterbes, vuilboom en vogelkers. Langs de buitenzijde van het bos (bosmantel) worden struweelsoorten gemengd zoals sleedoorn, eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, krent en hondsroos. Als plantmateriaal wordt gebruik gemaakt van driejarig bosplantsoen (80-120 cm). Het plantsoen wordt geplant in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. De totale oppervlakte van het nieuwe bos, inclusief struweelbeplanting bedraagt 15.000 m2.

Poel (nr. 1 op de kaart)
Er wordt een poel gegraven van 1000 à 12000 m2. De poel wordt zo aangelegd dat deze tijdens een extreem droge zomer droog valt in de tweede helft van de zomer. Definitieve diepte moet nader

vastgesteld worden aan de hand van nader onderzoek naar de grondwaterstand in het plangebied. De grond die vrij komt tijdens de aanleg wordt afgevoerd uit het plangebied. Dit geldt voor zowel de teelaarde als het minerale zand. Er worden geen waterplanten of andere planten in de poel aangebracht. De noord- en oostoever hebben een flauw talud van 1:10, de zuid- en westoever hebben een steiler talud (1:4).

Vochtig hooiland (nr 6 op de kaart)

De voedselrijke (fosfaatrijk) bovenlaag wordt geplagd. De diepte van de ontgraving wordt bepaald door fosfaatonderzoek (fosfaatverzadiging). Hiermee wordt bepaald tot welke diepte de voedselrijke bovenlaag afgegraven moet worden om explosieve groei van pitrus na aanleg te voorkomen. Op basis van het fosfaatonderzoek wordt het ontgravingsplan opgesteld. De afgegraven grond wordt afgevoerd uit het plangebied. Daarbij wordt achteruit gewerkt waardoor niet meer met machines gereden hoeft te worden over de geplagde grond.

Plaggen is een veelgebruikte methode om de voedingstoestand van natuurterrein of voormalige landbouwgrond te verlagen, met als doel vegetatie van voedselarme standplaatsen. Maar plaggen (afgraven) is duur. Zulke activiteiten worden daarom met overleg uitgevoerd. Voor een verantwoorde afweging waar en hoeveel moet worden afgegraven, is onderzoek naar de voedingstoestand van de bodem noodzakelijk. Zomaar plaggen van de Ah-horizont (bouwvoor) is af te raden. De Ah-horizont bevat zowel de voedingsstoffen die we kwijt willen, als zuurbufferend vermogen dat zoveel mogelijk bewaard moet blijven. Een gedegen vooronderzoek is dus gerechtvaardigd. Verder is zonder vooronderzoek niet bekend of de Ah-horizont wel verzadigd is met fosfaat. Fosfaat wordt namelijk stevig gebonden (gefixeerd) aan ijzer en aluminium in de bodem. Zolang ijzer en aluminium aanwezig zijn (aanvoer door grondwater) kan fosfaat worden gefixeerd en is de bodem niet fosfaatverzadigd. Het fosfaat blijft waar het is, tenzij de fosfaatverzadiging een bepaald niveau overschrijdt. Dit fosfaatverzadigingsniveau wordt gezien als een goede ecologische indicator, omdat het een aanwijzing blijkt te zijn voor de fosfaatbeschikbaarheid. De fosfaatverzadigingsindex (PSI, 'Phosphorus Saturation Index') geeft aan welk deel van het aanwezige ijzer en aluminium benut kan worden voor de fixatie van fosfaat. De PSI van de bodem is daarom zeer bruikbaar om gronden op te sporen met een te hoge fosfaatverzadiging, waar het risico bestaat dat teveel fosfaat beschikbaar komt.

Verdieping: <http://giesen-geurts.nl/data/documents/Brochure-P-verzadiging.pdf>

Verbeelding van een vochtig, bloemrijk hooiland (bron: Internet).

Struweel (nr. 3 op de kaart)

In het plangebied worden twee struweelhagen ontwikkeld. Deze bestaat deels uit aanplant van struweelvormers en bestaat deels uit natuurlijke opslag. Het struweel vormt een fysieke begrenzing van het natuurperceel, maar geeft recreanten de kans om het landschap ten oosten van het recreatieterrein te beleven omdat het struweel geen 'groene muur' vormt. De strook struweel 10 meter breed. In deze strook wordt 50% van de oppervlakte ingeplant met struweelvormers als éénstijlige meidoorn, Gelderse roos, Hondсроos en wilde liguster. Het plantsoen wordt geplant in een dubbele rij met een plantafstand van 0,5 x 0,5 meter. In de struweelhaag worden telkens stukken ca. 10 meter open gelaten om een rijk gestructureerde struweelhaag te komen. De tussenruimte wordt niet beplant waardoor deze ruimte verruigt en natuurlijk struweel zal ontstaan, zoals een bramenwal. Tussen het struweel en het hooiland ligt een zoomvegetatie van 3-5 meter.

Foto links: voorbeeld van een struweelhaag. In bovenstaande struweelhaag domineren berk en verschillende wilgensoorten waardoor dit struweel een dicht en houtig karakter krijgt. Foto rechts: natuurlijk struweel in een vochtig hooiland.

4.3 Beheer

Na aanleg en inrichting, is start- en vervolgbeheer voor sommige natuurdoeltypen van cruciaal belang om zich te ontwikkelen zoals bedoeld. De aangelegde elementen in het plangebied dienen als volgt beheerd te worden.

Bos

Het bos mag zich op natuurlijke wijze ontwikkelen (geen beheer). De zoneschonen randen van het bos, wordt beheerd als hakhout. Hierdoor ontstaat een bosmantel; een geleidelijke overgang van grazige vegetatie, via struweel, jong bos, naar volwassen bos. De bosmantel is 10-15 meter breed en wordt iedere 10 jaar afgezet. Het afzetten van beplanting bestaat uit het afzagen van de stam op 10-15 cm boven de grond, waarna de stam zal uitlopen en een meerstammige boom zal vormen. Het tak- en tophout wordt op een ril in het element gelegd of afgevoerd. Indien tak- en tophout versnipperd wordt, worden de snippers afgevoerd.

Zoom-mantelvegetatie in de overgang van een lage, grazige vegetatie naar opgaand bos.

Bloem- en faunarijk grasland en vochtig hooiland

Beide typen grasland worden beheerd als hooiland. De vegetatie wordt jaarlijks één maal gemaaid waarbij het maaisel wordt afgevoerd. De vegetatie wordt in de periode 15 juni – 15 juli gemaaid.

Keren van het hooi met de hand.

Poel

Natuurlijke opslag van bomen in de oever van de poel wordt verwijderd. Jaarlijks mag 25% van oeverzone gemaaid worden. Verder wordt er geen beheer uitgevoerd. De poel wordt opgeschoond als deze dreigt te verlanden. Dat kan soms wel 25-40 jaar duren.

Struweel

Het struweel wordt beheerd als hakhout. Dat wil zeggen dat de opgaande beplanting iedere 10-15 jaar afgezet wordt waarna het struweel weer uit zal lopen. Een kortere omlooptijd mag ook. Tak- en tophout mag in een ril in het struweel gelegd worden. De onbeplante stroken in het struweel worden niet gemaaid zodat, via successie, er een natuurlijk struweel kan ontstaan. Indien boom- en struikvormers zich op den duur in de strook hebben gevestigd, worden die ook als hakhout beheerd.

Zoomvegetatie

Tussen het hooiland en de struweelbeplanting ligt een zoomvegetatie. Deze wordt eens in de 3 jaar gemaaid. De zoomvegetatie wordt afwisselend gemaaid. Jaarlijks wordt 1/3 deel van de totale zoomvegetatie gemaaid zodat er altijd een areaal overstaand gras aanwezig is in het terrein. Overjarig gras vormt voor veel insecten een overwinteringslocatie. Vanwege de lagere beheerintensiteit, is de zoomrand ruiger dan het hooiland, maar vanwege het maaibeheer, verbost het niet.

Verbeelding van een zoomvegetatie.

Aanhangsel Inrichting en beheerplan Uitbreiding camping De Helfterkamp te Vaassen (Natuurbank Overijssel dd. 3-2-2019)

Voor het Inrichting en beheerplan gelden de volgende verfijningen/aanpassingen/aandachtspunten:

4.2 Inrichtingsplan

Bos (nr 4. Op kaart) Bij aanplant van bos met een natuurdoelstelling is aanplant in wildverband de meest gewenste methode. Gemiddeld is een plantdichtheid van 1,5 st / m² dan ook mogelijk.

Poel (nr. 1 op kaart) In het plan wordt een aan te leggen poel genoemd met oppervlakte van 1000 à 12.000 m². Hier moet gelezen worden 1000 à 1.200 m². Aangegeven is dat de poel zo wordt aangelegd dat deze in de tweede helft van de zomer droogvalt. Droogvallen van een poel kan geen doel op zich zijn. Droogval kan uiteraard voorkomen in een droge zomer. Sprake moet zijn van een dusdanige diepte dat de poel niet eerder dan de tweede helft van de zomer droogvalt.

Struweel (nr. 3 op kaart) Referentiebeelden onder deze alinea geven niet de in het plan voorgestelde streefbeeld weer. Het is onvoldoende duidelijk hoe de voorgestelde struweelhaag eruit komt te zien met de tussengaten.

Uitgangspunt: ter hoogte van de kruising van de vier percelen een opening behouden van een meter of 20 t.g.v. de doorkijk naar hooiland. Ten noorden en zuiden in noord-zuid richting een struweelhaag aanplanten met een dichte structuur. Aansluitend bij de aanwezige struweelhaag. De aanwezige struweelhagen kunnen beter vrij blijven staan in het landschap. In de inrichtingstekening worden de struweelhagen opgenomen in het bos. Dat is niet wenselijk.

4.3 Beheer

Bos. Heel goed om een mantel-zoom vegetatie tussen bos en open veld te laten ontstaan. Op de inrichtingskaart is echter alles ingetekend als bos of open veld. Op de inrichtingskaart zou de mantel-zoomvegetatie zichtbaar moeten zijn. Het soort beheer van de verschillende zones wordt niet beschreven in het plan: zoom/mantel/gesloten bos. Elke zone vraagt immers om een ander soort beheer en verschillende frequenties van onderhoud.

Bloem- en faunarijk grasland en vochtig hooiland. Waarop is de genoemde maaidatum van 15 juni gebaseerd? Voordat een maairegime wordt afgesproken op het hooiland (nr. 5) is het raadzaam om ecologisch onderzoek te doen naar de huidige botanische samenstelling, de huidige ontwikkelingsfase van het grasland vast te stellen en hierop het maairegime af te stemmen.

Poel. In het plan wordt opgemerkt dat natuurlijke opslag van bomen op de oever wordt verwijderd. Het is ten aanzien van de natuurwaarde van de poelen wenselijk om een gedeelte natuurlijke houtige opslag te laten staan over max. 1/3 van de oeverlengte.

Struweel. In het plan wordt opgemerkt dat het struweel wordt beheerd als hakhout: de opgaande beplanting wordt elke 10-15 jaar afgezet en een kortere omlooptijd is toegestaan. Kortere dan 10 jaar is echter niet wenselijk. 10 jaar is de minimum snoeicyclus om de struweelhaag tot zijn recht te laten komen. Uitgangspunt is daarvoor 15 jaar aan te houden.

Zoomvegetatie. Heel goed voorstel om bij de struweelhaag een zoomvegetatie te laten ontstaan. Ook helder uitgewerkt. Advies om voor de mantel-zoom vegetatie bij categorie "Bos" ook een beheerplan uit te werken.

Overige opmerkingen.

Langs de zuidgrens van het terrein is een eeuwenoude houtwal aanwezig met oude spaartelgen die als hakhout werden beheerd. Dit element is niet in het plan betrokken. In de zuidoosthoek staat dit element nog vrij, voor de overige 2/3 van de lengte wordt deze aan de zuidkant al begrensd door een naaldhoutbos. Het is niet wenselijk om grenzend aan deze houtwal nog meer bos te laten ontstaan. De houtwal heeft een onderhoudsachterstand en voor het voortbestaan van de houtwal is het wenselijk dat deze zoveel mogelijk vrij blijft staan. Raadzaam is om een plan voor herstel van deze houtwal op te stellen die in het voortbestaan voorziet.

(Gedeelte van) de beek die over het terrein stroomt biedt in dit inrichtingsplan kansen om iets met ontwikkeling van natuurvriendelijke oever te doen. Daarvoor moet wel overleg met Waterschap plaatsvinden, en moet worden uitgezocht wat voor beektype dit precies betreft. Als het een opgeleide beek is gaat de cultuurhistorische waarde in de meeste gevallen voor en kan er geen natuurontwikkeling plaatsvinden. (zie onderstaande afbeelding. Bron: Bekenatlas)

Door het voorgestelde beheer van de struweelhagen met doorkijkjes (en doorgangen?) lijkt het alsof de hooilanden toegankelijk worden voor recreanten. Veelvuldige betreding is niet wenselijk op grasland met natuurdoelstelling.

Uitgangspunt is dat de inrichting zal worden gerealiseerd na voorafgaand overleg met de afdeling Beheer van de gemeente Epe.

